

Redacția, Administrația și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
scrieri de înfrânare nu se pri-
mesoc. Manuscrise nu se re-
trimite.

Biroaurile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primește în Viena
Budolf's Masse, Hasenstain & Vogel
fils (sua), Henrich Schalk, Alois
Haral, M. Duka, A. Oppel, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. Y. Gold-
berger, Anton Masai, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Dausbe; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
razmondă pe o colônă 8 cr.
și 30 cr. timbra pentru o pu-
blicare. Publicității mai dese
după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU LIII.

„Gazeta” este în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unu an 12 fl., pe șase luni
8 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorilor.

Abonamentul pentru Brașov:
la administrație, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe unu an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
osă: Pe unu an 12 fl. pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplară 5 cr. v. a. sau
15 bani.

Atâtă abonamentele câtă și
inserțiile suntă a se plăti
tainte.

Nr. 104.

Brașov, Mercuri 9 (21) Mai

1890.

Brașov, 8 Mai st. v.

Deunăzile, vorbindu' oficiosul
„Pester Lloyd” despre emigrări,
dăcea: „Ranele, de care suferă Un-
garia, suntă atât de adânci, în-
câtă numai acela își pôte da sémă
de ele, care a trăit în ținuturile
bântuite.”

Recunoscându' oficiosul din
Pesta trista stare a poporațiunei
în genere, a făcut' o acésta numai
fiindcă nu se mai potă acoperi
ranele, ca să nu se vață. Sciindă
bine, unde e adevărul isvoră
alū rēului, s'a ferit de a intra cu
deamēruntul în cestiune, pentru-că
înșai fôia amintită a fostă totde-
una o aprigă apărătoare a celor
carī n'au nici unū simțu pentru
necazurile și durerile poporațiunei.

Cum să nu pricinuescă rane
adânci faptul, că însuși erariul
fi ia țeranului celū din urmă mij-
locū de traiu, cum a făcutū de
pildă cu Albăcenii, carī stau acum
să ia lumea'n capū?

Cum să nu pricinuescă rane
durerose împrejurarea, că țeranul
pentru o datoriă de 60 cr., căreia
încă nu'i sosise terminul de plată,
e condamnat de judecătoria din
Teaca să plătescă 14 fl. și când
bietul omū, ca să scape momen-
tan de execuțiune, e nevoit să
împrumute dela unū jidovū cei
14 fl. cu dobândă de 10 cr. la 1
fl. pe timpū de 14 zile, așadără
cu o dobândă de peste 36 fl. pe
anū la 14 fl.?

Cum să nu pricinuescă rane
cumplite faptul, că bietul țe-
ranū, ca să'și potă vinde de pildă
o ôiă, e nevoit să aștepte pe la
tērguri câte două zile până ce'și
pôte procura biletul de vite, fiind
hărțuit într'una până ce plătesce,
ca de pildă în Ormenișul de Cămp-
piă, și câte-o extra-taxă unui mijlo-
citorū, înțelesū cu cel ce dă biletele?

Cum să nu despereze țeranul,
când, după ce pentru dările cele
grele i-se vinde cu toba cea din

urmă vită, mai e hărțuit și chi-
nuit, elū ca și cărturarul, în
statū, în comitatū, în comună, i-se
face traiul cu neputință la vatra
strămoșescă, unde ađi, decă nu e
Ungurū, nici limba mamei sale și
numele familiei sale nu mai sunt
suferite și unde nici copilul nu
și-lū va mai putē cresce, după
cum cerū interesele familiei, bise-
ricii și poporului din sînul căruia
a eșitū?

Acestea sunt rane adânci și
durerose, care bântue poporațiu-
nea dela unū capetū la altul alū
țerii Ardealului, Bănatului și Țe-
rei unguresi, mai ales pe popora-
țiunea nemaghiară, căci asupra
capului ei s'au năpustit cu totă
furia guvernū și administrația, ga-
zetari și agitatori unguři, a că-
rorū intoleranță și despotismū,
lipsă de simțu umanū și dreptate
nu-și află părechia decătū în tim-
purile de urgiă ale vécurilor în-
tunecului.

3/15 Maiu.

Galăți (România), 4 Mai 1890.

Grele vremuri: de unii loviți,
de alții umiliți. S'ar pără, că sun-
temū destinați de sôrte să fim
șterși ca națiune de pe fața păm-
mentului. Și decă n'amū sci, că
vremuri și mai grele, că suferințe
și umiliri și mai mari încercat'a
nēmūl românescū, ar trebui să
desperăm de viitorū. Dér tocmai
acele umiliri și nevoi, tocmai per-
secuțiunile de totū felulū au oțē-
lită puterea de vieță a Român-
ului, și când a vědūtū elū, că duș-
manulū a mersū pré departe, l'a
oprit pe locū, arătându-i ce pôte
și făcându-lū să tremure înain-
tea sa.

Cătū de animați erau bētrânii
pentru cauza națională și cu câtă
abnegațiune lucrau ei pentru rea-
lisarea mării idei, noi cēști de
acum abia decă putemū înțelege;

de aceea mulți chiar vorbescū cu
totă ușurință de pornirea și sacri-
ficiul lorū.

Astfel se esplică, cum o și
așa de însemnată în istoria nēm-
lui nostru, cum e cea de 3/15 Maiu,
trece aproape nebăgată în sémă,
deși aproape totū ceea ce sun-
temū și ceea ce avemū, datorimū
sacrificiilor făcute de bētrâni. Sē
nu le imputămū, că nu ni-au dat
totulū. Atăta au pututū, atăta
ni-au lăsatū; trebuia însă și nouē
sē ne rēmănă o parte de luatū;
și noi trebuie să dămū concursulū
nostru pentru realisarea operei în-
cepute de dēnșii. Multe trebuiescū
făcute, dēr atătū de puținū se face,
încătū trebuie să te miri și să con-
sideri și acelū puținū ca o mi-
nune.

Așa amū consideratū faptul,
că o mână de tineri întruniți cu
ocasiunea zilei de 3/15 Maiu și-au
datū mâna frătesce și au înființat
și în orașul nostru societatea
„Carpații”, menită pentru ajuto-
rarea tinerilor ardeleni.

Cunoscându' scopul românescū,
ce urmăresce acésta societate, do-
rimū membrilor ei stăruință la
muncă!

P.

DIN AFARĂ

Apropierea Rusiei de Germania.

Scirea apropierii Rusiei de Germania,
despre care amū făcutū deja amintire, că
se desminte, e privită în Berlinū cu cea
mai mare îndoială și nu i-se dă nici o
însemnată serioasă. „National Ztg” o
spune forte lămuritū, că nu suntă de
locū semne, din carī s'ar deduce o schim-
bare de natura acésta. Rusia, dăce nu-
mită fôia, ar trebui ce e dreptū să
schimbe atitudinea sa de acum față cu
fiă-care putere din tripla alianță, fiind-
că acésta o pretinde esența triplei ali-
anțe. În legătură cu cele ce scrie fôia
berlinesă, s'ar putē aduce și cele ce le-
a dășu principele Bismarck unui correspon-
dentū alū țiarului rusescū „Novoje

Vremja”. „Rusia”, dăce Bismarck, „are
bunī diplomați, ca Șuvalov și Muravjev,
deși ambasadorul din Berlinū a fostū
credinciosū vechilorū tradițiuni militare.
De altfel în Berlinū fiă-care diplomatū
este la loculū său, numai să nu facă
gălăgiă, fiindcă toate interesele Rusiei nu
suntă concentrate în Berlinū, ci în Viena.
Adevărulū monopolū este în Viena, și
decă într'acolo trebuie să privim.”

Privitorū la scirea lui „Times” o
parte din țiarele parisiene spunt, că nu
e adevărătă, altele însă dicit, că ceva
adeverū totū este în ea. După aceste
foi, Austro-Ungaria, din incidentulū pro-
cesului Panița, s'ar cerutū sprijinulū pu-
terilorū semnatore ale tractatului din Ber-
linū, fiindcă Rusia érași începe a lucra
pe ascunsū în contra ei. Reclamarea
acésta a Austro-Ungariei se dăce, că ar
fi fost întēpinatā cu bunăvoință de către
Anglia și Italia, dēr nu și de Germania,
lucru care a produsū mare bucuria ce-
lorū din Petersburgū, așa încătū acésta
s'ar putē considera ca o causă înteme-
iată a apropierii dintre Rusia și Ger-
mania.

Privitorū la aserțiunea acésta, o
persônă francesă de mare influință a
dășu următorele unui correspondentū pa-
risianū: Mē mirū, că astfel de sciri
suntă exploatate așa de multū. Ele sunt
cu multū mai neînsemnate decătū să
merite o atențiune, fiă chiar și fugițivă.
Nu de multū se lățiseră vēști despre bru-
talitățile Rusiei. Ađi încă totū schim-
barea politice rusescū este pe tafețū.
Intr'adeverū, că omulū ar fi aplecatū a
crede, că aici există o adevărătă conju-
rațiā țesută de către aceia, în ai cărorū
ochi înțelegerea dintre cabinetul fran-
cesū și rusescū este ca și unū spinū,
dēr carī suntū cu multū mai nedibaci
decătū în genere să aibă ôre-care in-
fluință asupra mersului lucrurilor. Dēr
ôre pe cine să și impresioneze astfel de
sciri lipsite de ori ce basă? În rapor-
turile țilnice ale cabinetelorū din Parisū
și Petersburgū nu s'a întēplatū nimicū
din ce s'ar putē deduce la o schimbare
a politicei lorū.

Și ađi e totū aceea, ce a fostū eri,

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.”

Cugetări.

De Leopardi, trad. de I. Bocaniciu.
(Urmare și fine.)

XIX.

Nici o profesiune nu e așa sterilă
ca aceea a sciințelor. Dér în lumea de
astăzi înșelăciunea (impostura) jôcă unū
așa rolū încătū cu ajutorulū ei și sciin-
țele devinū fructifere. Înșelăciunea—așa
dăcându — e sufletulū vieței sociale și
arta, fără de care nici o artă, nici o
facultate nu e perfectă, considerându
efectulū celū produce asupra inimii
omului.

XX.

Esaminază numai norocul a două
persône, dintre carī una e de o valoare
adeverată în ôre care lucru, ér alta de
o valoare falsă, și vei vedē, că acésta din
urmă e cea norocôsă sēu de mai multe
ori norocôsă, pe când cea dintăiu e mai
de multe-ori fără norocū. Înșelăciunea
valoréză și își are efectulū și fără ade-
verū, dēr adevărulū fără ea nu pôte ni-
micū. Eu însă credū, că nici acésta nu e
causa relei înclinări a omenimei, ér fi-
indū adevărulū mai sērăcū și mai defec-
tosū în anumite lucruri, omulū are lipsă
de înșelăciune, care scie să'lū desfăteze
și misce cu iluziunī și prestigii și care

ii promite binele celū mai mare, ce
nu se dă nici-odată. Natura însăși e în-
șelăciunea omului, care nu face vieță
omului plăcută și suportabilă decătū
prin mijloculū imaginațiunei și a amă-
girei.

XXI.

În ori ce țără vițile și relele uni-
versale ale ômenilorū și ale societățilorū
omenesci suntă numite ca particularități
ale locului. Dēr eu pe unde am umblatū
una și aceeași am auzitū: că femeile sunt
deșerte și neconstante, cetescū puținū și
numai ce e stricătiosū și suntū réu ins-
truite; că publiculū e curiosū de faptele
altuia, răutăciosū și defăimătorū; că
banii, favôrea și mișelia domnescū lumea,
că invidia e adorată și amioțiia e falsă
— peste totū aceeași materiă, deosebin-
du-se numai în țesătură. Dēr eu dăcū,
că ômenii suntū miseri din necesitate,
deși lorū le place a crede, că din întē-
plare.

XXII.

Ajungându' la cunosința practică a
vieței, omulū trebuie să se uimescă de
stricteța cu care junii de astăzi, carī pu-
rura cercă perfecțiunea, așteptându' sē
o afe, și toate lucrurile le mēsură după
idea ce înșeși și-au formulat' o, suntū așa
de neînduplecaveri a ierta scăderile și
a-le scusa, a concede stimei loculū sēu
și a stima adevărata virtute. În fine vē-

dându' cum totulū e neperfectū și con-
vingându-se, că nimicū nu e mai bunū
în lume ca puținulū bunū, ce ei îlū
desprețescū, și că în adevărū ni-
micū nu merită stimă, cu încetulū
schimbându' planulū și considerându
lucrurile după adevărătatea lorū, cadū
numai decătū în altū estremū, fiindū pré
liberali în iertarea și scusarea scăderi-
lorū, stimândū ori ce virtute mediocră,
ori ce umbră de valoare și ori ce facul-
tate neputinciosă, încătū în urmă li-se
parū de lăudatū multe lucruri și multe
persône, pe carī mai nainte abia le pu-
teau suferi. Lucrulū se esplică singurū,
căci decă dela începutū nu au avutū
aptitudinea aprețurii, în progresulū tēmp-
ului, când suntū mai avuți de inteli-
gință, de sigurū nu sciū desprețui. Cei
ce în tinerețe suntū desprețuitori și ne-
îndestulți, aceia nu dau semne bune:
despre unii ca aceștia trebuie să presupui,
că sēu din hēbăucă, sēu pentru puțină
esperiență n'au ajunsū încă la cunos-
cința lumii; sēu suntū nisce năucī, carī
desprețescū pentru stima cea mare ce
și-o dau lorū înșeși. Vieța socială sin-
gură ne învêță a cunoște, ce trebuie să
pretuimū și ce nu, sciindū acésta și
urmându-i nu vomū deveni nici- odată
ridiculi.

XXIII.

Amăgitorii, mediocrii și în genere

femeile, suntū de credință, că amăgirile
lorū totdeuna își au efectulū și față cu
toți; cei mai astuți însă se îndoiesc, cu-
noscându' mai bine dificultatea și puterea
artei acesteia și sciū, că acela, pe care
voescū a'lū amăgi, trebuie să fiă ușorū
de amăgitū de ori cine, la din contră tare
ușorū pôte fi amăgitorulū amăgitū. Dreptū
ce acéștia nu prețescū atăta pe cei
dintăi, cum și-i închipuescū cei ce pricepū
puținū.

XXIV.

Tinerii credū, că suntū amabili când
se prefacă melancolici. Și pôte că le și
suceede, mai alesū față cu femeile, dēr
numai pe scurtă vreme. Căci adevărata
melancoliă e alungată cu totulū din
lume, ér cea prefăcută în curēndū dis-
place, decă nu ia față veselă: pentru-că
lumei cu totū dreptulū îi place mai bine
sē ridă, decătū să plângă.

XXV.

În multe locuri atătū între ômenii
civilizați, câtū și între barbari, se pôte
observa unū lucru, care în ôre-care res-
pectū se adevereșce în toate locurile,
adecă: omulū căruia i-a eșitū vesteră, că
și'a băgatū punga în bolă uscată, nu e
prețuitū ca omū, ér celū cu punga să-
nătôsă, totū-dēuna e în pericol de a-și
perde vieța. De aceea eu credū, că în
atarī locuri e consultă a se plăti în secretū

și cercurile conducătoare franceze nu sunt nici decât neliniștite pentru intențiile Rusiei, în care nu se observă nici cea mai neînsemnată schimbare. Politica Rusiei, ca și a celorlalte state, este îndreptată spre pace. Spre scopul acesta nu e de lipsă o schimbare.

În urma toastului, ce împăratul german l'a ținut la Königsberg, e greu a se mai vorbi de o apăsare între Germania și Rusia. Diarele rusesci își exprimă mirarea, că împăratul german a putut ține un asemenea toast în ajunul mergerei sale în Rusia, căci toastul nu poate decât să supere pe Țarul și pe poporul rus.

Crispi despre Franța și tripla alianță.

Ministrul președinte italianu Crispi a primit în audiență comitetul asociațiunii vânătorilor franceși și și exprimă cătră el bucuria, că vânătorii franceși au venit în număr atât de mare la invitarea asociațiunii vânătorilor italieni. Crispi asigură, că țera consideră prezența lor în Roma nu ca simplă politeț, ci ca dovadă pentru simțămintele amicale ale poporului franceș. *Simpatiile Italiei pentru Franța nici-odată n'au fost renegate și deăci Franța a crezut că, atunci s'a aflat într'o grea rătăcire. Tote deducțiunile, ce se fac din alianța triplă, sunt false. Falsă e înainte de toate, că alianța, care e făcută numai și numai pentru susținerea păcii, ar fi impus Italiei îndătorirea, de a face ceva spre paguba Franței. Deăci așa ar fi, atunci elă nici-odată n'ar fi luată asupra și guvernului. Raporturile sale cătră prințul Bismarck au fost numai personale, dovadă, că și acum ele rămân cele mai bune.*

Bismarck despre un război cu Rusia.

Prințul Bismarck, într'o întrevorbire cu corespondentul ziarului „Novoie Vremja”, duse: După congresul din Berlin, Germania a recunoscut, că are trebuință de ajutorul Austriei, precum Rusia are trebuință acum de ajutorul Franței. Departele elă gândul de a păgubi economicese pe Rusia. Diarele contra voinței sale au stricat mult. Un război ofensiv contra Rusiei îl consideră elă încă și ați ca o nenorocire îngrozitoare. Nimenea nu poate câștiga ceva în acest război. Luarea în posesiune a provinciilor baltice fără Polonia nu se poate cugeta. Cea din urmă însă ar fi pentru Germania o năpaste. Chiar când Rusia ar ocupa Constantinopolul, Germania ar refusa aceste teritorii, când i-s'ar oferi. Pentru război nu e nici un motiv rațional. Și nici nu se gândesc nimenea la război, ci cel mult câți-va generali tineri se tem, că ajungă prea târziu feldmaresali.

adevărata-ți stare materială (starea sanitară a pungei), ca publicul să nu știe, că ești omul dispregului său al pigulului (!?), de unde rezultă că tu ești aceea, ce sunt oamenii de ordinar, un obiect acum desprețuit, acum prețuit; acum condamnat la frângere acum lăsat în pace.

XXVI.

Mulți voesc să te conducă la mișelii, de-o parte, ca fiind soțul lor și nu le poți pune piedecă, de altă parte, ca astupându-ți astfel ochii să nu vezi mișelia lor.

XXVII.

Nici o calitate nu e mai nesuferibilă în viața ordinară, ăr în fapte suferită puțin, ca nerăbdarea.

XXVIII.

Lucrul cel mai urit e a vorbi mult despre sine. Dér tinerii, cari sunt de o natură mai înfocată și de un spirit superior mediocrității nu se gândesc la această viață; ei vorbesc despre ei cu o fragedime extremă, de sigur credându, că cel ce îi aude ascultă ceva mai puțin decât ascultă ei. Dér sunt de acusat nu într'atât din considerarea neexperienței, ci mai mult pentru-că e manifestată lipsa, ce o au de ajutor, consiliu și de un stuf de vorbe, pentru pasiunile cari fac vârstă lor furtunosă.

Politica orientală a Rusiei.

Din Viena se scrie, că în lumea diplomatică de acolo e discutată cu mult interes călătoria principelui Nichita din Muntenegu la Petersburg și că se crede peste tot, că acesta ar fi un fel de început al unei energice acțiuni a Rusiei în Orient. După cum se susține, Țarul i-ar da principelui Muntenegrului un rol însemnat în acțiunea aceasta, ăr scopul călătoriei lui la Petersburg nu este altul, decât stabilirea unei înțelegeri între principele și diplomația rusescă. De altfel principele Nichita cu moștenitorul de tron și cu întregul statul său major va fi de față la manevrele rusesci, unde el va fi primit și distins așa, încât autoritatea lui să se înalțe și mai mult în Balcani, distincțiune, care compete numai unui domnitor alt unui stat puternic.

Pușca cu repetiția în armata rusă.

„Echo de Paris” anunță, că ambasadorul rus, d. Mohrenheim, a început tratări cu fabrica franceză de arme dela St. Etienne pentru furnizarea unui milion de puști pentru armata rusă. În fiă-care și se fiă gata 2000 puști. Furnizarea se 'noepă la 1 Octomvre, așa că în fiă-care lună se fiă provădute două corpuri de armată cu puști nou și cu muniția necesară de praf fără fum.

SCRIERILE PILEI.

Culorile săsesci. Lui „Kolozsvar” i-se scriu din Sibiu următoarele: „Petrecerea de Mai a școlilor evanghelice a fost o adevărată sărbătoare săsescă, la care au luat parte ca la 1300 băeți școlari și aproape întreaga săsime a orașului. La tot casul, ați petrece e frumos; dér aflăm cu cale a întreba pe profesorii și învățătorii institutelor, precum și pe vrednicul consistoriu: că ore ce scop are faptul, că ei folosesc pe astfel de fetițe și băeți pentru demonstrații politice, și înoc la demonstrații publice oprite? Său dora este de a se atribui unei eventualități faptul, că tinerimea școlară se duce în pădure a ține un maiul împodobit cu pantlice, cocarde și cu stindarde săsesci, tocmai atunci, când circumspeculul corp profesoral opresce purtarea colorilor patriei? Deăci o negă acesta, atunci îi întrebăm: de unde a supt tinerimea școlară acea ură înflăcărată în contra colorilor simbolice nedespărțite ale națiunii maghiare? Cerem cu atât mai vârtos deplinul adevăr, privitor la această întrebare, dela cinstiții domni, căci există dela 1884 o ordinațiune ministerială, care opresce strict și hotărât folosirea colorilor streine... Deăci ar fi fost sincere (vorbind de primirea ce i-au făcut-o Sașii ministrului Bethlen) acele serbări, atunci ei s'ar fi îndurat a alege

Apoi e cunoscut, că tinerii știu să ocupe lumea în cugetul lor.

XXIX.

Rar se întâmplă, ca cineva să se simtă ofensat pentru vorbele ce i-se zic în dos, cu scop de a nu sosi la urechile lui, pentru-că deăci va vré să și reamintescă și examineze cu diligență datina lui propriă, va esperia, că el nu are amic a iubitor și vre-un personagiu așa venerat, pe care să nu-l fi disgustat ascultând multe vorbe și discursuri, ce au alunecat de pe buzele lui în contra lor și când nu erau de față. Aceasta rezultă din amorul propriu, care e așa de desvoltat în fiă-care, încât ori-ce vorbă, disă despre noi în absența noastră e imposibil ca să ne pară nedemnă de noi și astfel să nu ne altereze; afară de aceea nu se poate spune că e de contrar datina noastră preceptului: ce ție nu-ți place, altuia nu face; și că de nevinovată se socotese libertatea de a vorbi pe contul altuia.

XXX.

Oameni nu se rușineză de nedreptățile, ce le fac, ci de cele ce li-se fac. Deci deăci voesc, ca cei ce fac nedreptate să se rușineze, fă-le și tu aceea ce și-au făcut ei.

în „comitetul” din Brașov și din Sibiu barem un Maghiar. Ei, dér domni aceștia se înfioră de noi.”

Le place compatrioților noștri sași această dăscălire din partea acelor, pe cari îi imbulzesc cu dragostea și cu curtenirile?

Dusă de val. Se scrie din Alparet (comit. Solnoc-Dobéca), că după o lungă secetă a cădută o ploaie foarte mare cu grindină, așa că un riulet de acolo a eșit peste țermuri și a umplut totă împrejurimea cu apă. Tinerul păstor Ioan Roman, ca de 16 ani, a fost apucat de valuri și dus până în hotarul comunei vecine. Tinerul s'a înecat și cadavrul i-s'a aflat la 15 Maiu n. departe pe hotarul de unde a fost dus la casa părinților și înmormântat.

Strossmayer în Roma. Cetim în „P. N.” dela 18 Maiu: O telegramă, ce-am primit o ați, ne anunță, că Strossmayer mergând în Roma are de gând să câștige pe Papa pentru ideea înființării unei academii în Rusia vestică. Pe lângă această episcopul din Djacovar vré să mai propună Vaticanului, ca să permită preoțime rom. cat. din Muntenegu să folosescă în biserică și școle eschisiv numai cărțile scrise în vechia limbă slavă. Privitor la acesta s'au mai făcut încercări la Roma, dér ele au fost respinse; acum însă se așteaptă intervenirea episcopului Strossmayer. Se dice însă, că Vaticanul este avisat, că dorința aceasta este de a se reduce la machinațiunii panslaviste, cari sunt îndreptate și în contra Austro-Ungariei, încât pasul acesta ar fi un început spre a cere ca și preoțime rom. cat. croată și slavonă de pe teritoriul monarhiei să folosescă în locul limbei latine limba vechiă slavă.

Camera advocațională din Tergu-Mureșului face cunoscut, că Dr. Ciril Vulcan e înscris în lista camerei cu reședința în Reghin.

O nouă foia sărbescă de și se va înființa în Budapesta, după cum cetim în „Egyetértés”. Foia poartă numele de „Sloga” (Concordia) și are de scop „a mântui” pe Sărbii din Ungaria de sub „presiunea” foilor radicale din Neoplanta, ăr rezultatelor dobândite la ultimul congres să-le asigure pe deplin o basă solidă.

Nasce-se va mōrtă și „Sloga” sărbescă, întocmai ca de tristă aducere aminte „Viitorul.”

Maiul tinerimei gimnasiale din Blașiu se va da Sămbătă în 24 Maiu n. c. în „Bercul metropolitan.” Inceputul la 2 ore p. m. În casu nefavorabil maiul se va ține în sală.

DIN DIETA UNGARĂ.

În ședința dela 17 Maiu s'a finită dezbateră specială asupra proiectului de lege privitor la studiul limbei grecesci.

Aderenții limbei grecesci au făcut de astă-dată ultima încercare de a mântui din ghiarele proiectului d-lui Csaky ce credeau, că se poate mântui, dér înzadar, căci proiectul a fost primit. Opoziția și cu această ocazie și-a arătat dinții căci afară de un opozițional tot ceilalți au votat pentru d-lui Csaky și în contra modificării, ce a propus deputatul Zay, privitor la § 3 din proiect. Acest paragraf dice, că în locul limbei grecesci să se propună literatura grecescă în traducere maghiară. E dér mai pe sus de ori-ce îndoielă, că §-ul acesta este compus astfel, încât în școlile nemaghiare se mai înmulțesc cu un obiecte ce sunt a se propune în limba maghiară.

Deputatul Zay a propus modificarea §-ului 3 în sensul, că în școlile confesionale clasicii grecesci să se propună în limba institutului, săsescă sau română,

ăr nu în limba maghiară. Pentru motivarea propunerii sale Zay s'a provocat la § 7 art. de lege XXX din 1883, în care se dice, că în școlile confesionale cu limba de propunere nemaghiară, și anume în clasa a 7-a și 8-a numai limba și literatura maghiară e de a se propune în limba maghiară, celelalte obiecte însă sunt de a se preda în limba respectivului institut. Proiectul de lege, ce stă dinaintea noastră, dice Zay, se bazează de sigur pe legea din 1883 și sunt convins, că nici ministrul, nici majoritatea camerei n'are de gând să facă modificări în aceea lege. Urmază deci, că în școlile confesionale cu limba de propunere nemaghiară clasicii grecesci sunt de a se propune școlilor în limba de propunere a respectivului institut... Dela un gimnasiu săsesc din Ardealu cu limba de propunere germană, dora nu va pofti on. camera, ca clasicii grecesci să se propună școlilor nu în traducere clasică germană, ci în traducere maghiară.

Csatár Zsigmond: Sunt și traduceri unguresci clasice.

Zay Adolf: După câtă cunoscu eu, nu știu nici una.

Abranyi Emil: Dér Aristofane și ceilalți. (Așa! Instanga extremă.)

Zay Adolf: ...E lucru straniu a pretinde, ca astfel de obiecte să se predea școlilor în altă limbă, nu în limba de propunere a institutului. Propun deci: „ca în gimnasiile, în cari limba de propunere nu e cea maghiară, clasicii grecesci să se predea școlilor în limba de propunere a respectivului institut.”

Dintre opoziționali singur deputatul Kovacs a părținit propunerea lui Zay.

La votare propunerea lui Zay a întrunit 48, cealaltă 48 voturi. Președintele Pechy, numărând voturile și constatând, că e paritate la amândouă propunerile cu votul lui a hotărât, ca propunerea lui Zay să fiă respinsă.

Nenorocitul proiect al d-lui Csaky, această nouă nelegiuire săvârșită asupra școlilor noastre, călcându-se chiar legea din 1883, s'a primit între strigătele de „eljen”-uri ale opoziției.

Corespondența „Gaz. Trans.”

Din comit. Solnoc-Dobéca, 15 Maiu 1890.

Pașaporte pentru România. Abusuri grele în oficiu.

Din aceste părți septentrionale ale Transilvaniei se străcură din an în an mai mulți bărbați spre România pentru a-și procura cu lucrul mânilor peste vară atata, câtă se-și pot susține familia peste iernă și se-și pot acoperi dările și imposibile, cari în unele comune suie până la 80 și chiar 100% după contribuțiunea ce o plătesc. Până în anii de mai înainte se duceau câte doi-trei dintr'un sat, mai cu sēmă pe urma drotarilor din Lelesci, ără acum merg cu decile, ar merge însă și mai mult, deăci nu li-ar fi atât de grele speșele cu procurarea pașaportelor, care începând dela notarul cercal, până la cancelaria vice-comitelui, de unde și capătă pașaportele, le suie la 2 până la 3 fl. după fiă-care personă, căci pentru toți membri de o familie se dau pașaporte deosebite. Apoi în cancelaria d-lui vice-comite și consiliar reg. Paul Szarvadi se mai storce prin cumnatul său Antoniu Csomafai, ca director de cancelaria, afară de taxa legală de 20—40 cr. încă câte 1 fl. regulată ca competență personală. Pe calea acesta d-lui directoru afară de salariu își mai câștigă pe an câte 700—800 fl., se poate că mai puțin, dér poate și mai mult, după împrejurări.

Acăsta așa s'a practisat sub d-lui v.-comite Szarvadi de 15 ani, său poate și de timp mai scurt, ceea ce se va dovedi, poate, mai târziu, deăci va fi iertat a cere datele oficiose. Astfel deăci s'ar lua un calcul mediu numai de 700

fi. pe 10 ani, de când e directorul Csomafai, veniturile esactionale personale ar da suma de 7000 fl., ér sub timpul în-tregu de 15 ani ar face 10,500 fl.

Se vorbește ca sigur, că fostul prefect br. Desideriu Banffy înainte cu doi ani l'ar fi și provocat pe numitul v.-comite Szarvadi a'i face arătare oficioasă despre estradarea și tacsarea pașaportelor — deoțce i-se făcuse cunoscută abuzarea practisată — la care provocare însă se fi răspuns v.-comitele oficios, că tôte-sî în ordine legală! Cum se fi și putut răspunde altminterlea, căci acesta ar fi fost în detrimen-tul și spre scurtarea veniturilor cumna-tului său!

Asupra acestei manipulari și esac-țiunii ilegale (cunoscute înainte întregu-lui personal al cancelariei vice-comi-telui, care parte din invidiă, parte din compătimire față cu bieții omeni sêraci, au cam lățit vorba despre această abu-sare grea și esacțiunii atât de imperti-nente) a fost atrasă și atențiunea nou-lui d-nu prefectu, br. Carolu Bornemisza, care a sistat cu energiă numai decăt aceste abuzuri și a dispus introduce-re investigațiunei disciplinare, fără ca însă dela începutul acelei investigațiunii să fi abuzantului suspendat dela oficiu. De ar fi acela însă un Român sêu altă persoană lipsită de protecțiunea d-lui consi-liar regescu Paulu Szarvadi, ar fi de mult suspendat și predat tribuna-lului spre introducerea investigațiunei criminale.

Ètă cauzele, din cari mulți sêraci lipsiți de câștiguri nu-și pot procura pașaporte și sunt siliți a flămânți acasă.

Toți omenii bine simțitori sunt esacerbați și scandalizați de aceste esac-țiuni sêvșite în cancelaria v.-comitei Szarvadi și așteptă cu nerăbdare cur-marea și stricta pedepsire a acelor abuzuri.

Eu le dicit s'astepte numai liniștiți, căci decă br. Banffy, ca tipul lui Coloman Tisza, a lucrat după voia sa ne-țermurită, br. Bornemisza lucră în în-țelegere și după sfatul comitetului conților și baronilor din comitat, cari au și ținut deja o conferință sub presiul noului prefectu, decisiunile acelea însă sunt secrete — bată-le sêcréta! Ca re-sultat altă acelei conferințe prefectul, prin unii bărbaiți din conferință și prin vice-comitele Szarvadi, a provocat pe fiscalul comitat-nsu Ioan Markuș, ca să-și cêră peș. Sarea, sub pretextu, că ar fi bolnav, deși e în etate numai de vre-o 42 de ani și capace de lucru, dér apoi așa pretind d-nii conț și baroni, ér despre Paulu Szarvadi tacu acuma, până ce-și voru căpeta, pôte, un aristocrat pentru postul de vice-comite. Dênșii nu vreu a soi de aceea, că „Pis-cis a capite foetet“ și nu vreu a începe cu depărtarea d-lui consiliaru, protectorul abuzurilor, ci credu, că dau o lo-vitură antagonistică deocamdată destul de mare baronului Desideriu Banffy prin depărtarea din oficiu a fiscalului numit.

Pe on. conferință precum se vede nu o interesăză atât de tare respecta-rea opiniiei publice, care pretinde o cură radicală priu amovarea v.-comitei, decăt să dea prima lovitură lui Banffy.

De-altminterlea opiniunea conferin-ței aristocratice s'ar concentra în aceea, ca Csomafai să se lase încă în oficiu până ce va implini 10 ani, și atunci să-l pensioneze, — ér aristocrația și-a luat de principiu a conduce pe d. pre-fect — cu ignorarea membrilor municipali, — după înalta lor înțelegiune, câștigându-și mameluț dintre aceștia și așa a face tôte ex consilio, pe când br. Banffy a guvernă singuru. Resultatele le vom vedé. Sperăm însă, că membrii municipali minorum gentium încă nu se voru puté așa lesne ignora, ei încă-și voru ridica cuvântul la timpul sêu.

Căt pentru d-lu br. Carolu de Bornemisza sperăm, că d-sa ca prefectu nou se va ridica și susține față cu planurile unor aristocrați de-asupra partidelor,

și nu numai va curma tôte abuzurile, ci ex officio va introduce și cercetare dis-ciplinară contra tuturor abuzantilor cu oficiul lor, și unde lipsa va cere i-va și suspenda dela oficiu, căci credem, că numai pe astă cale se va puté intro-duce o cură radicală și administrațiunea sănătósă, care ar trebui să fi în prima linia și chiămarea ministrului de interne c. Szapari.

Dintre omenii sêraci, despoiați și în-șelați pe calea arătată mai sus, mai mult au și cerut dela d-lu prefectu br. Bornemisza să li-se restituie taxele ilegale, și ar fi de dorit, ca pe rëndu cu toții să pă-șescă, căci deși executorul n'ar avé de unde să-i despăgubescă, ar putea căpeta însă despăgubire dela d-lu protectoru consileru reg. Paulu Szarvadi.

Argus.

O nonă dirigetoria pentru censurarea cărți-lor menite pentru școlă.

Ni-se trimite spre publicare, sub acestu titlu, următorul articulu, rămânend răspunderea în sarcina autorului:

Cum? — Numai este în Ministeriu de culte r. u., nu mai sunt în Ven. Consistorii autoritățile chemate prin lege și îndreptățite a censura și a aproba ori a respinge cărțile menite pentru școlă?

Ba sunt. Inș după cum pe corpurile organice din remnul plantelor și altă animalelor se ivesc și parasite, pentru ce se nu se arate de acestea și pe la persoane juridice?

Și étă cum: In nr. 86 a. c. alu „Gazetei Transilvaniei“ publică on. comitetu al reuniunii învățitorilor din eparchia Aradului raportul sêu referitor la „manualele de școlă“, pe care l'a așternut adunării generale spre primire, din carele estragem următoarele:

On. comitetu arată, că „ș-a propus voluntar, dér cu plăcere, și s'a pronunțat asupra cărților de școlă, de care dispune țenra noastră literatură; pe baza opinionării meritoriale“ a celor „mai bun membri din corpul didactic“, de care dispune, a „censurat 55 de cărți menite pentru școlă populară“.

Dintre acestea declară de:

I. „acomodate pentru școlă populară“ 33, dintre cari 29 le introduce, 2 le lasă a „se introduce în mod provisoriu“, ér pentru alte 2 dă porunc: „sê se tipărescă, după cum dorește comitetul“ și „dér emen-dată în sensul comitetului“.

II. „acomodate pentru învățatori“ 7.

III. „defectuoșe dec neacomodate“ 17, între cari 15 cărți tipărite și 2 „manuscripte“ și nu le lasă a „se introduce“.

In. Ministeriu de culte r. u. opreșe în adevăr pentru tôte școlile din regatul Ungariei folosirea cărților, cari nu cor-rêspund scopului, pentru care pretind a fi menite; Ven. Consistorii încă aduc în îndeplinire aprobarea cărților de școlă numai a celor corêspundtore. Inș și în Ministeriu și Ven. Consistorii nu constringu pe autori să le așternă în „manuscriptu“ vre-unu op, spre censurarea, sciind, că — pressa este liberă în reg. Ungariei; nic nu degradă pe au-tori la starea de solavi, demandându-le să-și tipărescă opurile după înalta lor voimă.

Fôrte — corect! Dér pentru ce tôte acestea? — când on. comitetu, e-șind în frunte, una are numai în vedere și — acesta este devisa sa: Sic volo, sic jubeo!

Dec:

1. Vre și declară de „acomodate pentru școlă populară“ o gramatică, pe care Ven. Sinodu archidieceșan nu a aflat'o demnă de aprobare. Avut au ba-remi d-nii „membri ai corpului didactic“ la acesta în vedere scopul învățămên-tului — limbei materne? — decă l'au avut, însă gramatica din cestiune nu îi corêspunde: la ce se voru fi cugetat d-lor, când și-au dat „opiniunea meri-torială“ asupra ei?

2. Domni „membri ai corpului di-dactic“ voru fi înțelegend ce cetescu; decă înțelegu, voru fi putut descoperi la careva dintre cărțile, asupra cărora și-au dat d-lor „opiniunea meritorială“, și — decopiar; decă au descoperit, au putut și deosebi (baremi după data eșirii cărții de sub tipar) originalul de copiu. Èr decă d-lor nu li-a putut nic de cum succede acesta, atunci cel puțin on. comitetu trebuie să șcie, ce face, când și-a dat verdictulu asupra celor „55 de cărți“; decă a sciut ce

face, a putut și cunõe și deosebi între ele: care este originalu, și care este copiu.

Inș cu tôte acestea on. com. a vrut — și originalul, aprobat findu din partea Ven. Sinodu archidieceșan, l'a declarat de „defectuos, dec neacomodat“, ér copia (plagiatulă) de „acomodată pentru școlari“.

3. Dér și poruncile, pe cari le dă On. comitetu din înalta sa pozițiune încă sunt adenc pètrunștore. Până în mormentu? — Probabil și acesta.

Destul, că d. e. chiar și la Geo-grafia Ungariei, edițiunea VI din a. 1887 a D-rului Nicolau Popu, carele nu mult după eșirea ei de sub tipar s'a mutat la cele eterne, adresăz On. comitetu por-unca: „dér sê se tipărescă după cum do-rește comitetul“.

Bietul Dr.! — inteligența română l'a cunoscut în viața lui ca pe un profesor harnic, demn de tôte stima, de tôte încrederea și de totu respectulu. Câteva opuri școlastice scrise de el au fost îmbrășate cu mulțamită și cu recunoscință de cătră publiculu român. Geografia Ungariei, ce a scris'o el pentru școlă populară, a fost aprobată de Ven. Sinodu archidieceșan, ba încă chiar edițiunea VI din an. 1887 a acestei cărți a fost încuviințată și din partea în. Ministeriu de culte reg. u.

Fiă! — Dér tôte acestea față de Onoratul comitetu nu plătescu o fôid de cêpă.

Nu Dr. în filosofie, profetu trebuia să se facă N. Popu; atunci ar fi sciut cu ani înainte, că On. comitetu are și „dorință“ și „sensu“, fără de cari nu pôte fi mântuire!

Nu i-a plăcut să învețe profeția? — Plac'i acum a se duce în — cămașă și desculț... să bată la ferestra Ono-ratului comitetu, rugându-l cu genunchii plecați la pământu, să se indure a'i îm-părtași înalta sa „dorință“ și înaltul sêu „sensu“, prin cari cartea să i pôtă fi scosă de sub afurisană, primită de nou la tipar și liberă a intra în școlă po-porală.

4. Este dér a se mira cineva? — vèdend, cum On. comitetu opreșe (pen-tru tôte școlile din reg. Ungariei, sêu și din Reg. României, ori din tôte unghi-urile pământului?) cărți școlastice scrise și de alti creștini. Cărți, pe cari chiar înaltul Ministeriu de culte r. u. pe baza „opiniionării meritoriale“ a pedagogilor sêi, cât de măestri voru fi ei pe tere-nul școlii, nu le-a aflat în stare de a-le scote afară din școlile populare ale reg. Ungariei.

5. Dér prin ce mijloce va fi con-strinsu On. comitetu pe autori, să i aș-ternă chiar „manuscriptele“ lor, spre a fi provêqute cu „sensulu“ mai înalt, pe baza căruia să i fi tipografului iertat a le pune sub tescu?

Decă On. comitetu n'a avut plă-cere să n-o spună acesta, înzadar și-ar mai bate cine-va capulu ca să o ghicescă.

Atât însă stă, că decă On. comi-tetu în starea, în care a ajuns, vre și trage dungă peste conclusele Autorități-lor școlare, spulberându-le drepturile, atunci mai pôte simți necesitate a se mărgini dora la căutarea mijlocelor — spre ajungerea vre-unui scop al sêu?

Ba nic-decum!

Voia sa îi este suprema lege; se în-ieptă a 'ș-o valida față de ori-și-cine, în contra ori și cui, prin ori-ce mijloce, ori și cum.

Ferie de dênșul!

Comitetele celorlalte reuniuni învê-tătoreșci, amesurat drepturilor, ce le competu, nisuind a aduce în școlile din districtulu lor uniformitate în învê-țământu prin folosirea unora și acelo-rași cărți școlastice, firesce, că se voru ocupa de cele aprobate din partea au-torității școlare.

Dintre acelea își voru alege pe cari le voru afla mai înlesnicioșe în folosirea lor.

Astfel urmând — voru lucra înțe-leptesce. —u—u.

TELERGAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciul de coresp. biuroului din Pesta.)

Pesta, 20 Maiu. Calfele de măs-ară facu grevă, probabil, că se voru alătura la grevă și măsarii de mobile și putinarii (dogarii).

Praga, 20 Maiu. Redeschiderea dietei boeme, în care au reapărut deputații germani, purta un tim-bru sêrbătoreșcu. È demnă de a-mintit vorbirea de deschidere a

mareșalului suprem al țerii Lob-kowitz, ală cărei ascuțu a fost îndreptat în contra Cehilor tineri. Aceștia au început deja în ședința ântea a procede agresiv în contra pactului.

Berlinu, 20 Maiu. In comisia militară, ministrul de rșboiu a făcut împărțiri amăruntite asu-pra armatelor europene dela 1880 încôce, dovedind că efectivulu pre-sent al Franței și al Rusiei e mai mare decăt al Germaniei. Orterer întrebă, decă Germania în casu seriosu pôte conta pe aliați. Ministrul de rșboiu răspuse, că Germania se pôte deplin lăsa pe aliați. Comisia bugetară a primit cu 15 contra 4 întregulu bugetu suplimentar.

Viena, 20 Maiu. Prețitorulu dela „Verkehrsbank“ (bancă și cassă de amanetare), anume Kron-feld, a dispărut cu giuvaeruri în preț de 400,000 fl. Acelea erau partea cea mai mare proprietate a giuvaerșilor de aci.

DIVERSE.

Nuntă în temniță. Despre ducele de Orleans, despre care în lunile trecute s'a vorbit atâta, „L'Indépendance Belge“ aduce șcirea, că el s'a căștorit chiar în închisore, luând de soț pe princi-pesa de Chartres. Têșra principesă, vèră a principelui, era de altfel de mult considerată, ca logodnică a prin-cipelui de Orleans. Atât mai bine pentru el, că s'a căștorit. Cel pu-țin va avé cine să-i țină de urit în închisore.

O vorbire a lui Stanley. Renumi-tulu călător prin Africa, Stanley încă și astăzi este obiectulu ovațiunilor lo-cuitorilor din Londra. O telegramă din țilele trecute spune, că la un banchet ce s'a dat în onora lui Stanley de cătră lordmayor-ul (primarul) din Lon-dra oșpeții au întâmpinat pe mântu-itorulu lui Emin-pașa cu ovațiuni ne-spuse de mar. Cu ocazia acesta lord-mayorul i-a dat lui Stanley, închise în nescie table minunate, documentele prin cari el este numit cetățen de onore al Londrei. Stanley a ținut o lungă vorbire, prin care a desaprobat atitudinea presei englese, care împiedecă marea acțiune a Angliei în ținutul Con-gului și în Africa orientală. Congo și Africa orientală ar trebui să fi ale Angliei. Congo de fapt e alu Belgiei, care trage un venit anual de 100%, ér cea mai mare parte a Africei orien-tale este a Germaniei. După acestea Stanley a vorbit cu multă recunoscință despre puterea de activitate a împêra-tului german Wilhelm și despre age-rimea minții lui.

Necrologu.

Leo, Iosifu și Rafia măr. De acu ca fi, Ciril Deacu, preot gr. cat. ca ginere, Sofronia Popescu năș. Maieru ca noră, în numele lor, precum și alu numeroșilor consăgeni, cu inima frântă de durere factu cunos-cut, că multu iubitulu lor tată și socru Ioan Popescu, parochu greco-oriental în Deda și fostu administratoru proto-presbiteral, după unu morb scurt, și-a dat sufletulu în mânil Creatorului Du-minec în 6/18 Maiu a. o. la 12 ore me-ridiane, în alt 59-lea an al vieții și 38 alu fericitei căștorii și a cincea lună a vèduviei. Rămășitele pământesce se voru așea la 8/20 Maiu a. o. la 1 oră d. a. în cimiterulu gr. or. din Deda pentru repausu eternu. Deda, în 6/18 Maiu 1890. — Fiă'i țerina ușoră!

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se pot cum-pêra în tutungeria I. Gross, și în li-brăria Nicolae Ciureu.

Editoru și redactoru responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Mare Expozițiune de AGRICULTURA și SILVICULTURA Viena

de ARTE și INDUSTRIĂ

Fontaine-lumineuse Parc și Rotundă.
Sera luminată electrică.

14 Mai până 15 Octomvrie
10 ore dimineața până 10 ore seara.

Rotundă

Prețulu intrării 40 cr. — Dumineca și în zile de sărbători 30 cr. — Bilete pentru copii 20 cr.

Cursul pieței Brașov

din 20 Maiu st. n. 1890.

Banote românești Camp.	9.34	Vând	9.36
Argintă românească	9.28	"	9.30
Napoleon-d'or	9.36	"	9.39
Lire turcești	10.62	"	10.67
Imperial	9.60	"	9.65
Galbini	5.46	"	5.50
Seris. fonc. „Albina” 6%	—	"	—
" " " 5%	—	"	—
Ruble rusești	132.50	"	133.
Mărci germane	57.60	"	57.90
Discountul 6—8% pe an.	—	"	—

Cursul la bursa de Viena

din 19 Maiu st. n. 1890

Renta de aur 4%	103.90
Renta de hârtia 5%	99.85
Imprumutul căilor ferate ungare - aur	117.20
do argintă	96.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	113.50
Bonuri rurale ungare	89.10
Bonuri croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vină unguresc	—

Imprumutul cu premiul unguresc	137.60
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	126.70
Renta de hârtia austriacă	89.35
Renta de argintă austriacă	90.15
Renta de aur austriacă	110.60
Losuri din 1860	133.60
Acțiunile băncii austro-ungare	— 958.—
Acțiunile băncii de credit ungar	344.—
Acțiunile băncii de credit austr.	301.—
Galbeni împărătești	5.55
Napoleon-d'or	9.38 1/2
Mărci 100 împ. germane	57.80
oandra 10 Livres sterlinge	117.75

De închiriat

de acum încolo este o locuință frumoasă în Maerul școlilor, Blumena No. 199, constând din 5 odăi, pivniță, bucătărie de vară și de iarnă, cu seu fără grajduri.

Informațiune dă Eforia școlilor centrale române ort. răs. în edificiul gimnasial suburbial Scheiu. 327,3—2

Avisu d-loru abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primitu țiarul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă.

Totodată facem cunoscutu tuturor D-loru abonați, că mai avem din anii trecuți numerii pentru complectarea colecțiunilor „Gazetei”, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se potu adresa la subsemnata Administrațiune în casu de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.”

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

I. Dela Brașov la Pesta

Trenul de persoane: 7 ore 7 minute seara.
Trenul accelerat: 2 ore 15 minute după amăzi.
Trenul omnibus: 4 ore 54 minute dimineața.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Octomvrie 1889.

Budapesta—Predeală				Predeală—Budapesta				B.-Pesta—Arad—Teluș				Teluș—Arad—B.-Pesta				Copsa-mică—Sibiu			
Tren accelerat	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren mixt	Tren de persoane	Tren mixt	Copsa-mică	Sibiu	Copsa-mică	Sibiu	
Viena	8.40	8.—	8.—	București	7.35	Viena	11.—	3.40	Teluș	11.24	3.—	1.42	Copsa-mică	2.05	4.35	Șeica mare	2.38	5.05	
Budapesta	9.20	2.—	3.10	Predeală	12.50	Budapesta	7.40	9.30	Alba-Iulia	11.59	3.34	2.23	Lόμεșu	3.22	5.46	Ocna	3.46	6.17	
Szolnok	11.18	4.05	7.22	Timișu	1.19	Szolnok	10.42	12.38	Vințulu de jos	12.30	4.10		Sibiu	4.18	6.40				
P. Ladány	12.57	5.46	8.52	Brașov	1.55	Arad	3.53	5.36	Șibotă	1.01	4.43								
Oradea-mare	2.22	7.01	8.46	Feldiôra	2.15		2.17	4.29	Orăștia	1.32	5.13								
Várad-Velenceze	2.30	7.11	9.18	Apăta	2.47		2.37	4.41	Simeria (Piski)	2.03	5.47								
Fugyi-Vásárheli			9.27	Apăta			3.37	5.05	Deva	2.52	6.27								
Mező-Telegd	3.—	7.41	10.41	Agostonfalva			4.05	5.17	Branicica	3.23	6.54								
Rév	3.31	8.16	11.38	Homorodă	3.56		8.29	6.16	Ilia	3.55	7.20								
Bratca			12.16	Hașfalău			10.34	7.14	Gurasada	4.08	7.32								
Bucia			12.54	Sighișora	5.28		10.20	7.57	Zană	4.44	8.03								
Ciucia	4.24	9.05	1.57	Elisabetopole	5.57		11.09	8.42	Soborșină	5.30	8.38								
Huedin	4.52	9.35	3.11	Mediașu	6.19		12.15	9.11	Bărzava	6.27	9.27								
Stana			3.40	Copsa mică			12.19	9.39	Conop	6.47	9.46								
Aghirș			4.15	Micăsasa			11.59	9.55	Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35							
Ghirbău			4.36	Blașiu	7.09		12.15	10.13	Paulișu	7.43	10.34	6.01							
Nădășel	5.49		4.58	Crăciunelă			12.45	10.37	Györök	7.59	10.50	6.44							
Clușiu	6.02	10.35	5.26	Teluș	7.42		1.07	11.39	Glogovaț	8.28	11.16	7.25							
Apahida			6.14	Aiud	8.05		2.11	12.01	Arad	8.42	11.30	7.44							
Ghirș	7.28	12.44	7.15	Vințulu de sus			2.11	12.01	Szolnok	9.20	12.05								
Cucerdea	7.52	1.27	7.48	Uioara			2.33	12.02	Budapesta	9.22	5.10								
Uioara			7.48	Ghirșu			2.40	12.02	Viena	6.—	8.15								
Vințulu de sus			7.48	Apahida			2.46	12.02		1.40	6.05								
Aiud	8.21	2.07	10.19	Ciucia	8.32		2.46	12.02											
Teluș	8.38	2.26	11.34	Bucia	9.—		3.27	12.02											
Crăciunelă			12.11	Bratca			3.27	12.02											
Blașiu	9.18	3.24	12.29	Rév	1.03		3.27	12.02											
Micăsasa			12.29	Mező-Telegd	1.29		3.27	12.02											
Copsa mică			1.10	Fugyi-Vásárheli			3.27	12.02											
Mediașu	10.08	4.39	1.30	Várad-Velenceze			3.27	12.02											
Elisabetopole	10.32	5.11	2.14	Oradea-mare	1.54		3.27	12.02											
Sighișora	11.07	5.5	2.14	P. Ladány	2.04		3.27	12.02											
Hașfalău			2.14	Szolnok	2.04		3.27	12.02											
Homorodă	12.31	7.32	2.14	Budapesta	2.04		3.27	12.02											
Agostonfalva			2.14	Viena	2.04		3.27	12.02											
Apăta			2.14				3.27	12.02											
Feldiôra	1.20	9.06	2.14				3.27	12.02											
Brașov	1.40	9.45	2.14				3.27	12.02											
Timișu	2.14		2.14				3.27	12.02											
Predeală	2.34		2.14				3.27	12.02											
București	3.17		2.14				3.27	12.02											
	3.40		2.14				3.27	12.02											

Nota: Numerii încadrați cu linii gróse însemnăză orele de noapte.